

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2007

Proba scrisă la MATEMATICĂ

PROBA D

Varianta 074

Proba D. Programa M1. Filiera teoretică, specializarea Științe ale naturii; Filieră tehnologică, profil Tehnic, toate specializările

◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

La toate subiectele se cer rezolvări cu soluții complete

SUBIECTUL I (20p)

- (4p) a) Să se calculeze lungimea segmentului $[AB]$, unde $A(3,5)$ și $B(4,6)$.
- (4p) b) Să se scrie conjugatul numărului complex $12 - i$.
- (4p) c) Să se calculeze aria unui triunghi echilateral cu perimetrul 6.
- (4p) d) Să se calculeze $\sin \frac{\pi}{3} + \sin \frac{2\pi}{3}$.
- (2p) e) Să se determine coordonatele mijlocului segmentului $[AB]$, unde $A(2,3)$ și $B(4,5)$.
- (2p) f) Să se scrie ecuația tangentei la cercul de ecuație $x^2 + y^2 = 2$ în punctul $T(1,1)$.

SUBIECTUL II (30p)

1.

- (3p) a) Să se determine inversa matricei $\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$.
- (3p) b) Să se arate că $\log_2 2\sqrt{2} \in \mathbb{Q}$.
- (3p) c) Să se rezolve ecuația $\hat{3} \cdot \hat{x} = \hat{0}$ în $\mathbf{Z}_6$.
- (3p) d) Să se determine rădăcinile reale ale ecuației $x^4 - 5x^2 + 4 = 0$.
- (3p) e) Să se determine numărul de submulțimi cu 3 elemente pe care le are o mulțime cu 5 elemente.

2. Se consideră funcția $f : \mathbf{R}^* \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{1}{x^{2006}}$.

- (3p) a) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$.
- (3p) b) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbf{R}^*$.
- (3p) c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}$.
- (3p) d) Să se determine ecuațiile asymptotelor la graficul funcției f .
- (3p) e) Să se calculeze $\int f(x) dx$, $x \in (0, \infty)$.

SUBIECTUL III (20p)

Se consideră mulțimea $G = (5, \infty)$, iar pe $\mathbf{R}$ se definește legea de compoziție $x * y = xy - 5x - 5y + 30$, $\forall x, y \in \mathbf{R}$.

- (4p) a) Să se calculeze $x * y - (x - 5)(y - 5) - 5$, $x, y \in \mathbf{R}$.
- (4p) b) Să se arate că $x * y \in G$, $\forall x, y \in G$.
- (4p) c) Să se arate că $(x * y) * z = x * (y * z)$, $\forall x, y, z \in \mathbf{R}$.
- (2p) d) Să se determine elementul neutru al legii de compoziție “*”.
- (2p) e) Să se determine $x \in G$ pentru care există $x' \in G$ astfel încât $x * x' = 6$.
- (2p) f) Să se arate că $(G, *)$ este un grup comutativ.
- (2p) g) Să se rezolve ecuația $5^x * \sqrt{5^x} = 5$.

SUBIECTUL IV (20p)

Se consideră funcția $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{x^2 - 3}{x^2 + 4x + 5}$.

- (4p) a) Să se calculeze $f(x) - 1 + \frac{4x + 8}{x^2 + 4x + 5}$, $x \in \mathbf{R}$.
- (4p) b) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbf{R}$.
- (4p) c) Să se determine punctele de extrem local ale funcției f .
- (2p) d) Să se determine ecuația asimptotei spre $+\infty$ la graficul funcției f .
- (2p) e) Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} [f(n)]^n$.
- (2p) f) Să se determine primitivele funcției f .
- (2p) g) Să se arate că $\int_0^1 f(x) dx < 0$.

Varianta 074

SUBIECTUL I

a) $AB = \sqrt{(4-3)^2 + (6-5)^2} = \sqrt{2}$.

b) $\bar{z} = 12 + i$.

c) Dacă perimetrul este $P = 6$, atunci latura triunghiului este $a = 2$. Aria va fi

$$A = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4} = \sqrt{3}.$$

d) $\sin \frac{\pi}{3} + \sin \frac{2\pi}{3} = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} = \sqrt{3}$.

e) Fie M mijlocul segmentului $[AB] \Rightarrow M\left(\frac{2+4}{2}, \frac{3+5}{2}\right) = M(3, 4)$.

f) Punctul $T(1, 1)$ este un punct care aparține cercului, deci ecuația tangentei se obține prin dedublarea ecuației cercului. Rezultă $x_1x + y_1y = 2 \Leftrightarrow x + y - 2 = 0$.

SUBIECTUL II

1)

a) Fie $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$. Calculăm $\det(A) = -2 \neq 0$, deci matricea este inversabilă.

Transpusa matricei este $'A = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$, adjuncta este $A^* = \begin{pmatrix} 4 & -2 \\ -3 & 1 \end{pmatrix}$, iar inversa este

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} A^* = \begin{pmatrix} -2 & 1 \\ \frac{3}{2} & -\frac{1}{2} \end{pmatrix}.$$

b) $\log_2 2\sqrt{2} = \log_2 2 + \log_2 \sqrt{2} = 1 + \frac{1}{2} = \frac{3}{2} \in \mathbf{Q}$.

c) Prin verificare se găsesc soluțiile $\hat{0}, \hat{2}, \hat{4}$.

d) Ecuația este bipătrată. Se notează $x^2 = t$ și ecuația devine $t^2 - 5t + 4 = 0$ cu soluțiile $t_1 = 1$ și $t_2 = 4$. Revenind la notație se obțin pentru ecuația în x soluțiile $x_1 = 1$, $x_2 = -1$, $x_3 = 2$ și $x_4 = -2$.

e) $C_5^3 = 10$

2)

a) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$.

b) $f'(x) = -\frac{2006}{x^{2007}}$.

c) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = f'(1) = -2006.$

d) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0, \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 0 \Rightarrow y = 0$ este asimptotă orizontală pentru graficul funcției către $-\infty$, respectiv $+\infty$.

Cum $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} f(x) = +\infty$ și $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} f(x) = +\infty$, rezultă că dreapta $x = 0$ este asimptotă verticală pentru graficul funcției f .

e) $\int f(x) dx = \int x^{-2006} dx = -\frac{1}{2005x^{2005}} + C.$

SUBIECTUL III

a) $x * y - (x - 5)(y - 5) - 5 = xy - 5x - 5y + 30 - (xy - 5x - 5y + 25) - 5 = 0, \forall x, y \in \mathbf{R}$
 $\Rightarrow x * y = (x - 5)(y - 5) + 5, \forall x, y \in \mathbf{R}.$

b) $\forall x, y \in (5, \infty) \Rightarrow x > 5, y > 5 \Rightarrow (x - 5)(y - 5) > 0 \Rightarrow (x - 5)(y - 5) + 5 > 5 \Rightarrow x * y \in (5, \infty).$

c) $(x * y) * z = [(x - 5)(y - 5) + 5] * z = (x - 5)(y - 5)(z - 5) + 5 \quad (1)$

$x * (y * z) = x * [(y - 5)(z - 5) + 5] = (x - 5)(y - 5)(z - 5) + 5 \quad (2)$

Din rezultatele (1) și (2) rezultă că $(x * y) * z = x * (y * z), \forall x, y, z \in \mathbf{R}$.

d) Deoarece $x * y = (x - 5)(y - 5) + 5 = (y - 5)(x - 5) + 5 = y * x, \forall x, y \in \mathbf{R}$, rezultă că legea este comutativă.

Legea admite element neutru dacă $\exists e \in (5, \infty)$ astfel încât $x * e = e * x = x, \forall x \in \mathbf{R}$.

Datorită comutativității este suficient să rezolvăm doar ecuația

$x * e = x \Leftrightarrow (x - 5)(e - 5) + 5 = x \Leftrightarrow (x - 5)(e - 6) = 0 \Rightarrow e = 6 \in (5, \infty).$

e) Rezolvăm ecuația $x * x' = 6 \Leftrightarrow (x - 5)(x' - 5) + 5 = 6 \Rightarrow \exists x' = \frac{1}{x-5} + 5$ pentru orice

$x \in G$. Mai trebuie să verificăm $x' \in G \Leftrightarrow \frac{1}{x-5} + 5 > 5 \Leftrightarrow \frac{1}{x-5} > 0$ ceea ce este

adevărat pentru orice $x \in G$. Deci $\forall x \in G, \exists x' \in G$ astfel încât $x * x' = 6$.

f) Din punctele anterioare rezultă că sunt verificate toate axiomele grupului comutativ.

g) $5^x * \sqrt{5^x} = 5 \Leftrightarrow (5^x - 5)(\sqrt{5^x} - 5) = 0 \Rightarrow 5^x = 5 \Leftrightarrow x = 1$ sau $\sqrt{5^x} = 5 \Leftrightarrow x = 2$.

SUBIECTUL IV

a)

$$f(x) - 1 + \frac{4x+8}{x^2+4x+5} = \frac{x^2-3}{x^2+4x+5} - \frac{x^2+4x+5}{x^2+4x+5} + \frac{4x+8}{x^2+4x+5} = 0 \Rightarrow$$

$$f(x) = 1 - \frac{4x+8}{x^2+4x+5}, \forall x \in \mathbf{R}.$$

b) $f'(x) = 0 - \frac{4(x^2 + 4x + 5) - (4x + 8)(2x + 4)}{(x^2 + 4x + 5)^2} = \frac{4x^2 + 16x + 12}{(x^2 + 4x + 5)^2}, \forall x \in \mathbf{R}.$

c) Rezolvând ecuația $f'(x) = 0$ obținem soluțiile $x_1 = -1$ și $x_2 = -3$.

x	$-\infty$	-3	-1	∞
$f'(x)$	+++ + + + 0	-----	-0 + + + + + +	
$f(x)$		$f(-3)$	$f(-1)$	

Din tabel se observă că $x_1 = -1$ și $x_2 = -3$ sunt puncte de extrem local pentru funcția f .

d) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 1 \Rightarrow y = 1$ este asimptotă orizontală către $+\infty$ la graficul funcției.

e)

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^2 - 3}{n^2 + 4n + 5} \right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{-4n - 8}{n^2 + 4n + 5} \right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{-4n - 8}{n^2 + 4n + 5} \right)^{\frac{n^2 + 4n + 5}{-4n - 8}} \right]^{\frac{-4n - 8}{n^2 + 4n + 5} n} = e^{-4}.$$

f) $\int f(x) dx = \int \left(1 - \frac{4x + 8}{x^2 + 4x + 5} \right) dx = x - 2 \int \frac{(x^2 + 4x + 5)'}{x^2 + 4x + 5} dx = x - 2 \ln(x^2 + 4x + 5) + C.$

g) $\int_0^1 f(x) dx = \left[x - \ln(x^2 + 4x + 5) \right]_0^1 = 1 - 2 \ln 2 = \ln \frac{e}{4} < \ln 1 = 0.$